

Европейски съвет

Брюксел, 31 май 2022 г.
(OR. en)

EUCO 21/22

CO EUR 19
CONCL 4

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Делегациите

Относно: Извънредно заседание на Европейския съвет (30 и 31 май 2022 г.)
— Заключение

Приложено се изпращат на делегациите заключенията, приети от Европейския съвет на посоченото по-горе заседание.

I. УКРАЙНА

1. Европейският съвет решително осъжда агресивната война на Русия срещу Украйна. Той настойчиво приканва Русия незабавно да прекрати неизбирателните си нападения срещу цивилното население и гражданската инфраструктура и незабавно и безусловно да изтегли всички свои войски и военно оборудване от цялата територия на Украйна в нейните международно признати граници. Зверствата, извършвани от руските сили, и причиняваните страдания и разрушения са неописуеми. Европейският съвет призовава Русия да осигури незабавен хуманитарен достъп и безопасно преминаване на всички засегнати цивилни лица. Европейският съвет очаква пълното спазване на международното хуманитарно право, включително на Женевската конвенция относно третирането на военнопленниците. Освен това той призовава Русия незабавно да позволи безопасното завръщане на украинците, принудително отведени в Русия.
2. Европейският съвет приветства смелостта и решимостта на украинския народ и неговите лидери в борбата им за защита на суверенитета, териториалната цялост и свободата на страната. Европейският съюз е непоколебим в ангажимента си да помогне на Украйна да упражни изконното си право на самозащита срещу руската агресия и да изгради мирно, демократично и проспериращо бъдеще. В това отношение той ще продължи да работи в тясно сътрудничество с международните партньори.

Международно правосъдие

3. Европейският съвет поздравява всички, които помагат при събирането на доказателства и разследването на военните престъпления и другите особено тежки престъпления, и подкрепя интензивната работа на прокурора на Международния наказателен съд в тази насока. Той приветства и работата, извършвана от главния прокурор на Украйна, с предоставената от Европейския съюз и неговите държави членки финансова подкрепа и подкрепа за изграждане на капацитет. Той приветства създаването на съвместен екип за разследване, координиран от Евроюст, чиято роля беше засилена, и текущата оперативна подкрепа, предоставяна от Европол. На Русия, Беларус и на всички извършители ще бъде потърсена отговорност за действията им в съответствие с международното право.

Санкции

4. Европейският съвет е решен да засили натиска върху Русия и Беларус, за да възпрепятства войната на Русия срещу Украйна. Европейският съвет призовава всички държави да се присъединят към санкциите на ЕС. Всички опити за заобикаляне на санкциите или за оказване на помощ на Русия по други начини трябва да бъдат прекратени.
5. Европейският съвет изразява съгласие, че шестият пакет от санкции срещу Русия ще обхване суровия нефт, както и нефтопродуктите, доставяни от Русия в държавите членки, с временно изключение за суровия нефт, доставян по тръбопроводи.
6. Ето защо Европейският съвет приканва настойчиво Съвета да го финализира и приеме без забавяне, като се гарантират добре функциониращ единен пазар на ЕС, лоялна конкуренция, солидарност между държавите членки и еднакви условия, наред с другото и по отношение на постепенното премахване на зависимостта ни от руски изкопаеми горива. В случай на внезапни прекъсвания на доставките ще бъдат въведени спешни мерки, за да се осигури сигурността на тези доставки. Във връзка с това Комисията ще наблюдава и редовно ще докладва на Съвета за изпълнението на тези мерки, за да се гарантират еднакви условия на единния пазар на ЕС и сигурност на доставките.
7. Европейският съвет ще разгледа отново въпроса за временното изключение за суровия нефт, доставян по тръбопроводи, във възможно най-кратък срок.

Хуманитарна и финансова подкрепа

8. Европейският съюз ще продължи да предоставя подкрепа на Украйна с цел посрещане на нуждите от хуманитарна помощ, ликвидност и възстановяване.
9. От началото на руската агресия Европейският съюз засили подкрепата си за цялостната икономическа, социална и финансова устойчивост на Украйна, включително чрез предоставянето на хуманитарна помощ. Във връзка с това Европейският съвет приветства резултатите от международната донорска конференция на високо равнище, организирана съвместно от Полша и Швеция.

10. Европейският съюз и неговите държави членки осигуриха закрила на милиони бежанци, бягащи от войната в Украйна, и продължават да бъдат ангажирани с тяхното посрещане и осигуряването на безопасността им, включително като подпомагат съседни държави. Европейският съвет приканва Комисията да представи нови инициативи в подкрепа на тези усилия в рамките на многогодишната финансова рамка.
11. Европейският съюз ще продължи да подкрепя украинското правителство в неотложните му нужди от ликвидност заедно с партньорите си от Г-7. Той отчита подкрепата, обявена в контекста на Г-7. Европейският съюз е готов да предостави на Украйна нова извънредна макрофинансова помощ в размер до 9 милиарда евро през 2022 г. Във връзка с това Европейският съвет призовава предложението на Комисията да бъде разгледано веднага след представянето му.
12. Възстановяването на Украйна ще изисква цялостна подкрепа, за да може страната да се изгради отново в бъдеще. Европейският съюз и неговите държави членки са готови да играят важна роля в това отношение. Във връзка с това следва да се обмисли създаването на платформа за възстановяване на Украйна. Тази платформа следва да обедини украинското правителство, Европейския съюз и неговите държави членки, Европейската инвестиционна банка, както и международни партньори, финансови институции, организации, експерти и заинтересовани страни. Подкрепата от ЕС за възстановяването ще бъде обвързана с осъществяването на реформи и изпълнението на мерки за борба с корупцията, които да са в съответствие с европейския път на страната. Европейският съвет приканва Комисията да направи предложения на тази основа.
13. Европейският съвет приветства усилията, положени от държавите членки да предвидят в националното си право подходящи мерки за конфискация, и призовава Съвета да разгледа бързо неотдавнашното предложение на Комисията за наказателноправни мерки в случай на нарушаване на санкциите на ЕС. Европейският съвет подкрепя активното проучване на допълнителни възможности, в съответствие с правото на ЕС и международното право, включително възможности за използване на замразени руски активи в подкрепа на възстановяването на Украйна.

Военна подкрепа

14. Европейският съюз запазва решимостта си да продължи да укрепва способността на Украйна да защитава своята териториална цялост и суверенитет. Във връзка с това Европейският съвет приветства наскоро приетото решение на Съвета за увеличаване на военната подкрепа за Украйна по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира.

Икономическа подкрепа

15. Европейският съвет приветства приемането на решението за суспендиране за една година на вносните мита върху целия украински износ за Европейския съюз.

Политическа подкрепа

16. Европейският съвет взема под внимание, че Комисията подготвя становища относно кандидатурата на Украйна – а също и на Република Молдова и на Грузия – за членство в ЕС, и ще разгледа отново въпроса на заседанието си през юни.
17. Европейският съюз и неговите държави членки ще активизират усилията си за достигане до трети държави, за да подкрепят Украйна във всички тези измерения, да противодействат на фалшивия руски наратив и манипулирането на информация и да предотвратят избягването и заобикалянето на санкциите.

Последици за съседните държави

18. Европейският съвет следи отблизо последиците от войната на Русия срещу Украйна за съседните държави и Западните Балкани. Европейският съвет подчертава, че на Република Молдова трябва да се предостави цялата необходима подкрепа, тъй като тя търпи взаимосвързана енергийна и икономическа криза и миграционен натиск, причинен от войната. Европейският съвет отново призовава за прекратяване на репресиите в Беларус и припомня демократичното право на беларуския народ на нови, свободни и честни избори.

II. ПРОДОВОЛСТВЕНА СИГУРНОСТ

19. Европейският съвет категорично осъжда извършваното от Русия унищожаване и незаконно присвояване на селскостопанска продукция в Украйна. Агресивната война на Русия срещу Украйна оказва пряко въздействие върху световната продоволствена сигурност и достъпността на цените. Европейският съвет призовава Русия да прекрати нападенията срещу транспортната инфраструктура в Украйна, да вдигне блокадата на украинските черноморски пристанища и да позволи износа на храни, по-специално от Одеса. Европейският съюз предприема активни мерки, за да улесни износа на селскостопански продукти от Украйна и да подпомогне украинския селскостопански сектор в контекста на сезона през 2022 г. Във връзка с това Европейският съвет приканва държавите членки да ускорят работата по предложените от Комисията „коридори на солидарността“ и да улеснят износа на храни от Украйна по различни сухопътни маршрути и през пристанищата на ЕС.
20. Европейският съвет призовава за ефективна международна координация, за да се гарантира намирането на всеобхватно решение на световно равнище на въпроса за продоволствената сигурност. В това отношение той приветства Мисията за продоволствена и селскостопанска устойчивост (FARM), основаваща се на трите стълба – търговия, солидарност и производство, и имаща за цел да смекчи последиците за равнищата на цените и производството на зърно, както и за достъпа до зърно и неговите доставки. Освен това Европейският съвет подкрепя Групата на ООН за глобална реакция при кризи, предстоящата инициатива на Г-7 за създаване на Световен алианс за продоволствена сигурност (GAFS) и други действия и инициативи на ЕС и на многостранно равнище. Европейският съвет изтъква отново ангажираността си с поддържането на световната търговия с хранителни стоки необременена от необосновани пречки, по-голямата солидарност с най-уязвимите държави и повишаването на местното устойчиво производство на храни, така че да се намалят структурните зависимости. Европейският съвет приканва Комисията да проучи възможността за мобилизиране на резерви от Европейския фонд за развитие в подкрепа на най-засегнатите партньорски държави. Европейският съюз приветства ангажимента и подкрепата на своите партньори и на международните организации.

21. Европейският съвет подчертава значението на общата селскостопанска политика (ОСП) за приноса на ЕС за продоволствената сигурност и призовава за бързото приемане на стратегическите планове по ОСП.
22. С оглед на продължаващия недостиг на торове на световния пазар Европейският съвет призовава за по-съгласувани усилия за работа с международните партньори с цел насърчаване на по-ефективното използване на торовете и техни алтернативи.

III. СИГУРНОСТ И ОТБРАНА

23. Агресивната война на Русия срещу Украйна доведе до прелом в стратегическата среда на Европейския съюз и очерта необходимостта от един по-силен и по-способен Европейски съюз в областта на сигурността и отбраната. В този нов контекст, като припомня Версайската декларация и заключенията на Европейския съвет от 24 – 25 март 2022 г., Европейският съюз решително ще изпълнява Стратегическия компас, ще задълбочава своите партньорства, ще укрепва издръжливостта си и ще увеличава капацитета си в областта на сигурността и отбраната чрез повече и по-добри инвестиции, с акцент върху установените стратегически слабости. Трансатлантическите отношения и сътрудничеството между ЕС и НАТО, при пълно зачитане на заложените в Договорите принципи и принципите, договорени от Европейския съвет, включително принципите на приобщаване, реципрочност и автономност при вземането на решения на Европейския съюз, са от основно значение за цялостната ни сигурност. Един по-силен и по-способен Европейски съюз в областта на сигурността и отбраната ще допринесе положително за световната и трансатлантическата сигурност и ще допълва НАТО – организацията, която за държавите, членуващи в нея, продължава да бъде основата на колективната им отбрана. Солидарността между държавите членки е отразена в член 42, параграф 7 от ДЕС. В по-общ план Европейският съюз потвърждава намерението си да засили своята подкрепа за основания на правила световен ред, в който централно място заема ООН.

24. В светлината на анализа на недостига на инвестиции в областта на отбраната, изготвен от Комисията и върховния представител в координация с Европейската агенция по отбрана, и на различните препоръки, отправени с цел укрепване на европейската промишлена и технологична база, Европейският съвет приканва Съвета, съобразно съответните компетенции, предоставени му от Договорите, да разгледа следните въпроси:
- а) в спешен порядък – мерки за координиране на нуждите от обществени поръчки в областта на отбраната в много краткосрочен план, за да се подпомогне съвместното възлагане на обществени поръчки за попълване на запасите, по-специално в контекста на подкрепата, предоставяна на Украйна, както и краткосрочен инструмент за укрепване на европейските способности в областта на отбранителната промишленост чрез съвместно възлагане на обществени поръчки на доброволен принцип;
 - б) разработване на способност на ЕС за стратегическо планиране, възлагане на обществени поръчки и координация в областта на отбраната, при взаимно допълване с НАТО;
 - в) допълнителни мерки за набелязване на настоящите и необходимите допълнителни производствени способности и за укрепване на капацитета и устойчивостта на европейския отбранителен технологичен и промишлен сектор, включително МСП;
 - г) ускоряване на изпълнението на проекти за инфраструктури за военна мобилност;
 - д) засилване на ролята на Европейската инвестиционна банка в подкрепа на европейската сигурност и отбрана съгласно изготвената наскоро от нея Стратегическа инициатива за европейска сигурност.
25. Европейският съвет очаква представянето на евентуална съвместна Европейска инвестиционна програма в областта на отбраната, включително проучване на механизъм за освобождаване от данък върху добавената стойност и за европейски проекти в областта на отбраната от значим общ интерес.
26. Европейският съвет ще разгледа отново този въпрос на свое предстоящо заседание.

IV. ЕНЕРГЕТИКА

27. Като припомня Версайската декларация и заключенията си от 21 – 22 октомври 2021 г. и 24 – 25 март 2022 г., включително по отношение на различните енергийни миксове, условия и национални обстоятелства, Европейският съвет направи преглед на отбелязания напредък по отношение на постепенното премахване във възможно най-кратък срок на зависимостта на Европейския съюз от вноса на руски газ, нефт и въглища. В контекста на взетите по-рано решения за налагане на забрани върху вноса от Русия и представянето на плана REPowerEU за бързо намаляване на зависимостта от руски изкопаеми горива и ускоряване на енергийния преход с цел постигане на по-устойчива енергийна система и добре взаимосвързан енергиен съюз, Европейският съвет призовава за:

- а) като краткосрочен приоритет – по-нататъшно диверсифициране на източниците и маршрутите за доставка и осигуряване на енергийни доставки на достъпни цени;
- Европейският съвет насърчава своевременното използване, преди следващата зима, на Платформата на ЕС за закупуване на енергия, която е отворена и за партньорите от Западните Балкани и трите асоциирани държави от Източното партньорство.
 - Европейският съвет приканва Комисията да проучи и с нашите международни партньори начини за ограничаване на покачващите се цени на енергията, включително възможността за въвеждане на временни тавани на цените на вноса, когато е целесъобразно.
 - Европейският съвет приканва Съвета да придвижи работата по стратегията на ЕС за външно енергийно ангажиране.
 - Европейският съвет отбелязва значението на местните енергийни източници за сигурността на доставките.

- б) ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници;
- Ускореното внедряване на възобновяеми енергийни източници ще изисква незабавно ускоряване на процедурите за издаване на разрешения за проекти за възобновяеми енергийни източници и трябва да бъде подкрепено от промишлен клъстер, насочен към подобряване на иновациите, капацитета, уменията и веригите за доставки на слънчева и вятърна енергия, водород, биоенергия, термопомпи и суровини.
- в) по-нататъшно подобряване на енергийната ефективност, когато е възможно, и насърчаване на икономии на енергия, като се взема предвид по-специално островният характер на някои държави членки;
- г) завършване и подобряване на взаимосвързаността на европейските газопреносни и електропреносни мрежи чрез инвестиране в инфраструктура и завършване на инфраструктура за съществуващи и нови проекти, включително втечен природен газ и ориентирани към бъдещето електроенергийни и адаптирани към водорода газови междусистемни връзки в целия Европейския съюз, включително островните държави членки, и в капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници, включително, въз основа на предстоящия анализ на регулаторите и настоящия геополитически контекст, като се използва потенциалът на Иберийския полуостров за принос към сигурността на доставките на Европейския съюз.
28. Европейският съвет призовава Съвета бързо да разгледа предложенията на Комисията за постигане на целите на REPowerEU.
29. В дух на европейска солидарност следва да се подобрят подготвеността за евентуални сериозни смущения в доставките и устойчивостта на пазара на газ в ЕС, по-специално чрез бързо договаряне на двустранни споразумения за солидарност и координиран европейски план за действие при извънредни ситуации, което следва да гарантира смекчаването на сериозни смущения в доставките. Попълването на хранилищата преди следващата зима следва да бъде ускорено. Във връзка с това Европейският съвет приветства споразумението относно съхранението на газ и призовава за бързото му прилагане.

30. Европейският съвет взема под внимание доклада на ACER и приканва Комисията бързо да продължи работата по оптимизиране на функционирането на европейския пазар на електроенергия – включително по въздействието, което му оказват цените на газа – така че той да е по-добре подготвен да устои на бъдеща прекомерна нестабилност на цените, да доставя електроенергия на достъпни цени и да бъде в пълно съответствие с една декарбонизирана енергийна система, като същевременно се запазят целостта на единния пазар, стимулите за екологичния преход и сигурността на доставките и се избегнат несъразмерните бюджетни разходи.
-